

Una trinitat musical

Tres recomanacions literàries musicals per a aquest Sant Jordi d'estiu

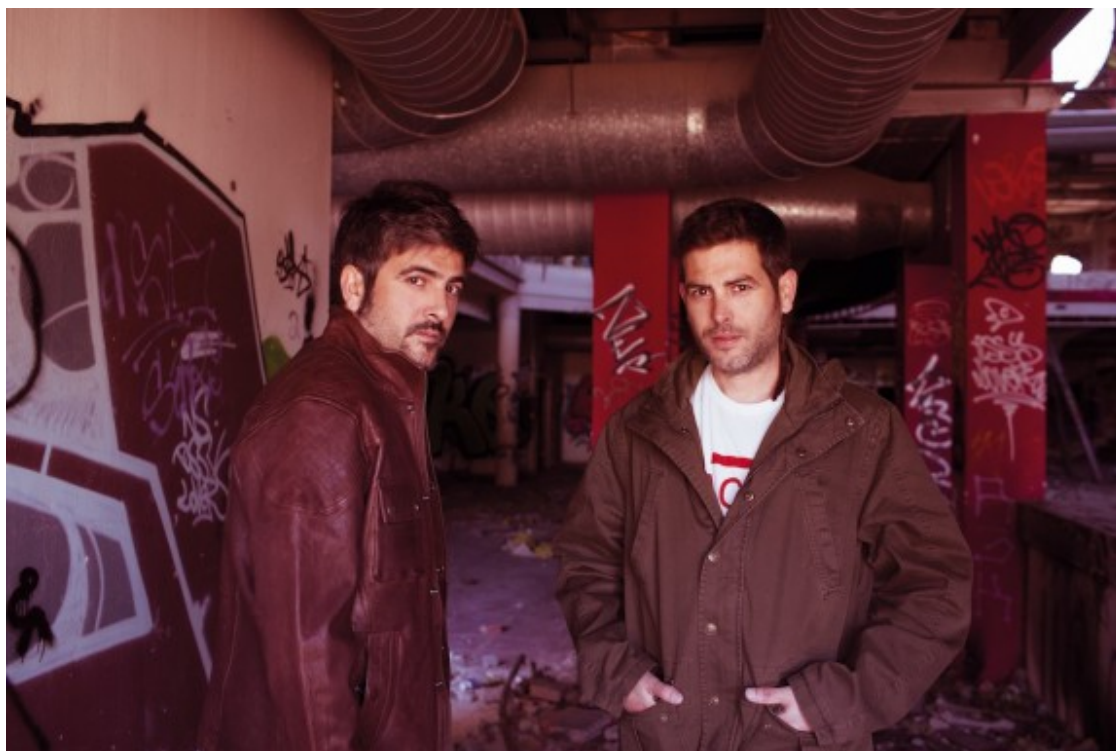
En els temps que vivim, i els que venen, es preveu que serà necessari ben calçar-nos. És per això que, en aquest atípic Sant Jordi d'estiu, recomano tres lectures que he llegit durant aquestes últimes setmanes per ajudar a no perdre el nord en els moments que corren.

1. *Les tres dimensions de la llibertat* (Més Llibres, 2020) de **Billy Bragg**.
Amb pròleg d'Antonio Baños i traducció de Ricard Vela

El primer és una anàlisi que **Billy Bragg** -icona de la contracultura dels anys vuitanta-, fa el 2019 sobre l'època actual, en què "els líders autoritaris i els algorismes amenacen la democràcia". Una de les funcions de llegir és que no vagis amb el lliri a la mà en la comprensió del món i tenir clar el mapa on circulem és important. Com explica al pròleg Antonio Baños (**Los Carradine**) del seu admiradíssim **Bragg**: "per a ell socialisme és tenir més mestres, més hospitals, més infermeres, més bombers. Més xarxa social. Que viure en comú és perquè tothom es reconegui en l'altre, hi confii, i que tots plegats ens sentim orgullosos de la societat". També resumeix bé on fa diana el llibre: "amb *Les tres dimensions de la llibertat*, **Bragg** torna a parlar sobre la llibertat individual, sobre la igualtat material i d'oportunitats, i sobre el que significa viure en societat. Parla del que significa no deixar ningú enrere. Que la vida importi. La de tots".

Quan hi ha problemes globals, les solucions també haurien de ser globals i és per això que **Bragg** posa en valor diversos moviments que reclamen l'obligació de retre comptes: "#BlackLivesMatter, #MeToo i #NeverAgain, cal que fem servir la connectivitat de la qual gaudim per recuperar les obligacions recíproques que generen el marc per a una societat cohesionada".

Entre les seves conclusions està el fet necessari que "el món dels negocis reconegui les seves responsabilitats socials. El dret de tots els inversors a repartir-se quitativament els beneficis hauria de reduir la remuneració dels executius i dels accionistes i incrementar la dels treballadors i la inversió a llarg termini. Els governs han d'aprendre a treballar conjuntament a nivell global per tal de desafiar el model extractiu del capitalisme i per garantir que es paguen impostos en proporció als beneficis que s'obtenen en cada jurisdicció nacional. La cooperació internacional és necessària per crear una economia sostenible que respecti el mediambient".

Estopa Foto: Arxiu Sony Music

2. El libro de **Estopa** (Espasa, 2020) de David i José Muñoz amb Jordi Bianciotto.

David i José Muñoz, els germans del Baix Llobregat que van esdevenir l'ànima d'**Estopa** - formació amb què acaben de celebrar dues dècades dalt dels escenaris-, repassen els anys de treball que els han conduït a l'èxit de poder dedicar-se a allò que més els agrada. No se senten còmodes però, associant "el treball dur i persistent" al seu èxit, sinó que expliquen l'entorn, les oportunitats i els reptes que se'ls van anar presentant i que, com en una cursa d'obstacles, han anat superant amb tota la seva naturalitat i sentit de l'humor.

A Jordi Bianciotto li va costar convènce'ls per fer una mena de llibre de memòries. Però finalment, com tot allò a què han dedicat energia, els germans Muñoz han ofert el millor que tenien a dir en aquest llibre, on tant es troben anècdotes dels seus inicis al bar La Española del barri de Sant Ildefons, com trobades amb altres artistes d'altura.

En els orígens hi ha Cornellà i la figura d'Emilio Hita de **La Banda Trapera del Río**, els pares, el bar, el veïnat, **Junco**, el poble de Zarza Capilla (Badajoz, Extremadura), **Los Chichos**, **Peret**, **Siniestro Total**, **La Polla Records**, el hip-hop, **Aute**, **Serrat**, **Sabina**? el treball a la fàbrica i el primer concert, que va tenir lloc al Bar Sense Nom de Viladecans; el Concurs de Cantautors

d'Horta-Guinardó; l'entrada a BMG Ariola; els discos i gires d'èxit, números 1 en les llistes d'Afyve; somnis i cançons; productors com Sergio Castillo en els dos primers àlbums, o **Pancho Varona** i **Antonio García de Diego** en els següents, fins a produir ells mateixos els seus discos (a partir del cinquè); Amèrica; la rumba; el musical; les complicitats amb altres artistes com **Albert Pla**?

I és que, com escriu Bianciotto "donada la popularitat que han adquirit, **Estopa** han pogut conèixer en persona a molts dels autors de cançons que els van transmetre, en el seu moment, la passió per la música". Però no són mitòmans; admiren **Serrat** i **Aute**, sí, però també valoren la feina d'una **Cristina Nerea**, directora musical de l'espectacle en homenatge a **Aute**.

La conclusió principal del llibre és "fer cas al teu instint i al que et diu la teva veu interior, i no convertir-te en alguna cosa que no ets". La fidelitat al que creu o és un mateix. Ells van apostar per l'art, i han delegat les parcel·les relatives al comerç i a les relacions públiques sempre que han pogut, com asseguren dins la veu narrativa de Bianciotto: "Apuntar-se al regueton o al trap, o ficar un peu a *La Voz*: tot és part del mateix, d'entendre la música com un mitjà per a multiplicar el comerç, l'efecte fama, el fenomen, i de fer-lo per vies que no senten com a pròpies". Dins d'una gran estructura, **Estopa** han mantingut l'autenticitat i la complicitat amb la seva gent, família i públic, "moltes persones que estan en la nostra freqüència", agraeix aquesta sort en David Muñoz.

Patti Smith en la seva actuació al Primavera Sound 2015 Foto: Xavier Mercadé

3. *L'any del mico* (Club editor, 2020) de **Patti Smith**. Traducció Martí Sales.

La **Patti Smith** té devoció per la música, però també per l'art, la poesia, la literatura en general i la fotografia. En els últims anys ha aparegut a diversitat de publicacions, des del llibre autobiogràfic *Éramos unos niños* (Lumen, 2010) o el llibre de fotografies del seu amic Michael Stipe de **REM**,

Dos veces intro. En la carretera con Patti Smith (Sexto Piso, 2012), quan ella retornava als escenaris, el 1995, després de la mort del seu marit Fred 'Sonic' Smith.

El seu vessant multidisciplinar l'ha mostrat editant poesia, com la que apareixia a *Un fuego desconocido* (Celeste); formant part del llibret *Made in Catalunya*, amb **Laurie Anderson** i **Lou Reed** llegint poesia catalana, via l'Institut Ramon Llull, o la recent traducció dels seus poemes per Laia Malo (**Jansky**) a *Auguris d'innocència* (LaBreu Edicions, 2019).

Ara, en plena confusió de confinaments i desconfinaments, ens ha arribat el llibre *L'any del mico* (Club editor, 2020), traduït per Martí Sales (**Els Surfing Sirles**). Amb prosa poètica, *L'any del mico* desplega un viatge entre somnis i llibres (*Alícia en el país de les meravelles*, *La muntanya màgica*, *Aurélia...*), on volgudament es barreja ficció i realitat. Aquesta mena de via crucis té com a morts o animetes amb qui dialogar el guitarrista Sandy Pearlman -company d'escenaris de quaranta anys- i l'escriptor Sam Shepard -amb qui van ser parella i amants dels cavalls-. També té un paper protagonista, en algun capítol, l'escriptor Roberto Bolaño i la incursió de **Patti Smith** a Blanes per conèixer més a fons l'univers de l'uruguaià.

Entre referents i records personals, destaca el que mostra de fil conductor: l'any del mico xinès (la seva mare, escriu, va néixer en un any del mico del metall) i l'aprofitament del seu camp semàntic fins a remontar-se a ella de nena: "Vaig recordar un grup de tres micos en un parc, de petita, amb el meu oncle. '¿Quin mico t'agradaria ser?', m'havia preguntat. ¿El que no veu, el que no diu o el que no sent res de mal? Em vaig marejar una mica, em feia por triar malament".

El viatge dels 7 als 70 anys de **Patti Smith** és fantàstic i la lectura del llibre, hipnòtica i amb un tarannà evangilitzador en les virtuts de les arts. Com el personatge de l'Ernest, que parla de geometria metafísica: "No hi ha jerarquia. Aquest és el miracle d'un triangle. No hi ha dalt, ni baix, ni costat. Treu les etiquetes a la Santíssima Trinitat -Pare, Fill i Esperit Sant- i substitueix-les per amor. ¿Saps què vull dir? Amor. Amor. Amor. Un mateix pes que abasta tota la nostra existència diguem-ne espiritual".

El llibre també conté *polaroids* de la mateixa **Smith** en blanc i negre, i objectes que se li converteixen oníricament en oracles que li xiuxieugen maneres d'enfrontar-se a la vida: "No vaig preguntar pel destí d'en Sandy. Ni d'en Sam. Aquestes són coses prohibides, com suplicar als àngels. Ho sé perfectament, no es pot preguntar per una vida, o per dues. L'únic que es pot garantir és el desig que els cors segueixin exultant". Entre cançons, records i somnis, **Patti Smith** ens ofereix la seva carta d'amor a la vida.

D'altra banda, en l'Epíleg d'un epíleg que no s'ha estat d'escriure davant d'un any de la rata terrible a causa de la pandèmia, **Smith** insisteix en la necessitat de mantenir l'equilibri de forces, d'energies: "Hauríem d'incorporar les millors qualitats resilientes de la rata, mantenir l'entusiasme de ser productius, el valor d'encarar-nos als adversaris i la determinació de redreçar les coses".